

Miljøtilladelse

- efter § 16 b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*

**Stubkær Nygård
Munklindevej 28
7441 Bording**

Afgørelsesdato: 20. december 2023

Copyright

Ortofoto (fra 2015 -) og skråfoto indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	5
ANSØGNINGEN	6
HISTORIK	6
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	6
DISPENSATIONER	6
VILKÅR	7
LOVGRUNDLAG	11
BIAKTIVITETER	11
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	11
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	11
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	12
PLACERING AF ANLÆGGET	12
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	14
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	15
NATUR	16
PÅVIRKNING AF NATUR	16
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	19
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	19
FORURENING OG GENER	20
LUGT	20
STØJ	22
STØV	23
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	23
UDEGÅENDE DYR	24
AFFALD	24
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	25
TRANSPORT	27
LYS	28
SPILDEVAND	29
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	29
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	29
BAT – REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	30
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	30
KLAGEVEJLEDNING	31

INTERESSENTLISTE32
BILAG32

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	41823275
Husdyrbrugets navn	S.L Vildt - Stubkjær Nygaard
Beliggenhedsadresse	Munklindevej 28
Postnummer	7441
By	Bording

Ansøger

Ansøgersnavn	Olau Sønderby Lauritsen
Ansøgeradresse	Munklindevej 28
Ansøgerpostnummer	7441
Ansøgerby	Bording
Ansøgetelefon	20648627
Ansøger-email	slvildt@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25076079
Konsulent virksomhedsnavn	Vestjysk Landboforening
Konsulentnavn	Trine Riis Jeppesen
Konsulentadresse	Herningvej 3
Konsulentpostnummer	6950
Konsulentby	Ringkøbing
Konsulenttelefon	96814230
Konsulent-email	trj@vestjysk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560011021
CHR-numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1y - Moselund Gde., Bording
Matrikel: 1c - Stubkær By, Bording
Matrikel: 1x - Stubkær By, Bording

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 1. november 2023 modtaget en ansøgning om en § 16b-miljøtilladelse jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Munklindevej 28, 7441 Bording.

Ansøger ønsker en udvidelse af produktionsarealet¹ til 2.742 m². Det er en udvidelse på 492 m² i forhold til det nuværende tilladte produktionsareal på 2.250 m². Der er opdræt af fasaner og agerhøns på ejendommen.

Der er søgt om en miljøtilladelse efter "flexmodellen", for at opnå en mere fleksibel produktion af husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af fasaner og agerhøns frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne. En sådan fleksibilitet er ikke mulig i forhold til husdyrbrugets nuværende miljøtilladelse.

Husdyrbruget har i ansøgt drift et samlet produktionsareal på 2.742 m², hvorpå der er fuglevildt.

Historik

8 års drift og nudrift

Den seneste ændring af ejendommens tilladelse er fra den 18. november 2014. Det betyder at det tilladte dyrehold i både nu og 8-årsdriften er 3.000 agerhøns (1.500 par), 1.232 fasaner (1.056 høns), samt 5.000 agerhønseskullinger. Denne produktion svarer efter IBK vurdering til det angivne produktionsareal i 8-årsdrift og nudrift på 2.250 m².

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Munklindevej 28, 7441 Bording, med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at nybyggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbrugets virkninger på miljøet.

Dispensationer

Ikast-Brande Kommune meddeler sammen med afgørelsen dispensation fra afstandskravet til skel mod vest vedrørende produktionsarealerne i staldfsnit 1, 2, 5+6 og 9 (se kortbilag 1). Nuværende bygninger

¹ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

der søges anvendt til dyrehold (produktionsarealerne 1, 2, 5+6), samt nyetablering (9) vil være/blive placeret minimum 11 meter fra naboskel mod vest (2e, St. Thorlund By, Ejstrup).

Jævnfør afstandskravene i husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 3), må der som udgangspunkt ikke etableres husdyranlæg inden for 30 meter til naboskel. Jævnfør samme lovs § 9, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen dispensere fra afstandskravet. Dispensationen meddeles med hjemmel i førnævnte §9 stk. 3.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.						
2. Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:						
Stalde og produktioner						
Stald-navn	Stald-størrelse (m ²)	Ventilation	Kilde-højde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktions-areal (m ²)
1	89	Naturlig ventilation	3 m	(#640958) Kyllinger, Skrabe-kyllinger ²	0	32
2	96	Naturlig ventilation	3 m	(#640959) Kyllinger, Skrabe-kyllinger	0	32
3+4	504	Naturlig ventilation	3 m	(#640960) Kyllinger, Skrabe-kyllinger	0	247
5+6	271	Naturlig ventilation	3 m	(#640963) Kyllinger, Skrabe-kyllinger	0	142
7+8	500	Naturlig ventilation	3 m	(#640973) Kyllinger, Skrabe-kyllinger	0	247
9	270	Naturlig ventilation	3 m	(#640974) Kyllinger, Skrabe-kyllinger	0	270
10	322	Naturlig ventilation	3 m	(#641002) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer ³	0	204
11	343	Naturlig ventilation	3 m	(#641003) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	204
12	427	Naturlig ventilation	3 m	(#641004) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	250
13	297	Naturlig ventilation	3 m	(#641005) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	183

² I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 foreligger der ikke staldsystemer, der er tilpasset fasaner og agerhøns. For produktionsarealerne med fasan- og agerhønskyllinger er der derfor valgt "Kyllinger, Skrabe-kyllinger", og for voksne individer er der valgt "Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer" (se baggrunden herfor i bilag 1).

14	244	Naturlig ventilation	3 m	(#641006) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	151
15	219	Naturlig ventilation	3 m	(#641007) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	122
16	164	Naturlig ventilation	3 m	(#641008) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	88
17	33	Naturlig ventilation	3 m	(#641009) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	27
18	32	Naturlig ventilation	3 m	(#641010) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	27
19	171	Naturlig ventilation	3 m	(#641011) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	162
20	90	Naturlig ventilation	3 m	(#640981) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	66
21	74	Naturlig ventilation	3 m	(#640979) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	68
22	92	Naturlig ventilation	3 m	(#640978) Kyllinger, Skrabekyllinger	0	63
23	76	Naturlig ventilation	3 m	(#640977) Kyllinger, Skrabekyllinger	0	72
24	16	Naturlig ventilation	3 m	(#642795) Kyllinger, Skrabekyllinger	0	16
25	74	Naturlig ventilation	3 m	(#647095) Kyllinger, Skrabekyllinger	0	69
Sum						2742

Opbevaringslagre – Ingen

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (<https://husdyrvejledning.mst.dk/media/206819/retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf>).
7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ⁴
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

⁴ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

8. Støj fra det erhvervsmæssige vildtfuglehold må ikke give anledning til væsentlige støjgener hos naboer. Tilsynsmyndigheden kan ved vurdering afgøre, om der er væsentlige støjgener hos naboer.

9. Der skal i løbet af året (1/1-31/12) være etableret et plantedække på udearealerne, der er tilstrækkeligt til at næringsstofferne, set over en årrække, kan udnyttes på arealet og efter at fasaner eller agerhøns er fjernet fra udearealerne, efter endt sæson, skal der hvert år eftersås græs og korn

10. Der skal føres logbog for hver voliere, der angiver tidspunkt for isåning, af samme logbog skal fremgå den driftsansvarliges vurdering af om tilstrækkeligt plantedække efterfølgende er opnået.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 241879, version 2, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 13. november 2023.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ er indarbejdet.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^{iv} eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 24. november 2023 orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger. Ligeledes er ejer af nabomatriklen 2r, Stubkær By, Bording beliggende umiddelbart vest for husdyrbruget blev hørt i forbindelse med, at der er søgt om dispensation fra afstandskravet til skel.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den **20. december 2023**, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggørelser-og-hoeringer> den 20. december 2023. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde - søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Munklindevej 28, 7441 Bording.

Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger cirka 3,3 km nordvest for nærmeste byzone (Bording Kirkeby), og ca. 2,1 km. sydvest for nærmeste sommerhusområde (Blåkærgård). Nærmeste samlede bebyggelse (Stubkjær) ligger cirka 200 m øst for produktionsanlægget og det nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål er rekreativcenter på Ruskærvej 19, 7441 Bording, se kortbilag 1. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 50 meter vest for det nærmeste staldhjørne, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er ca. 280 meter i vestlig retning.

Husdyranlæg der ønskes etableret, samt anlæg der søges lovliggjort, er enten bygget sammen med nuværende tilladte produktionsarealer, eller vil blive etableret i tilknytning hertil. De ansøgte produktionsarealer vil enten ikke kunne ses fra offentlig vej, eller indkikket til bygningerne vil være sløret af beplantning.

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af oplysningerne i ansøgningen, at eksisterende og nye bygninger overholder de faste afstandskrav med undtagelse af afstanden til naboskel (for sidstnævnte gælder det for produktionsarealerne 1, 2, 5+6 og 9).

Dispensation for afstandskravet til naboskel

Ansøgers oplysninger

Der søges om dispensation fra afstandskravet til naboskel, da kravet om 30 m i §8 i husdyrloven ikke er overholdt for bygningerne 1, 2, (5+6) og 9.

På den anden side af skellet er der bar mark med alm. landbrugsdrift, og de ansøgte bygninger er afskærmet af eksisterende beplantning.

Placeringen af de ny kyllingehuse (bygning 9) er valgt ud fra at husene ligger praktisk ift. arbejdsgange og afstanden til naboer. Derudover går der en gasledning gennem ejendommen, hvor der er en forbudszone på 5 m på hver side af ledningen til at opføre bygninger.

Kommunens vurdering

Naboskel skal forstås som et matrikulært skel til en tilgrænsende samlet fast ejendom, hvor samlet fast ejendom er defineret i udstykningslovens § 2. Da også afstandskravet til naboskel er miljømæssigt og gene- og hygiejnemæssigt begrundet, er det altså en afvejning af hensynet til husdyrbruget over for de hensyn, der skal varetages for en nabomatrikel, og for eventuelle brugere af, eller beboere på, en nabomatrikel.

For beboere på en nabomatrikel kan der i konkrete sager være specifikke hensyn at tage. Det gælder for eksempel mulige gener fra lugt, støj, støv, fluer, lys og gener fra affaldsproduktion. Af forarbejderne til bestemmelserne i husdyrbruglovens §§ 8 og 9 fremgår det, at reglerne er en videreførelse af de tilsvarende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. I Miljøstyrelsens vejledning til husdyrgødningsbekendtgørelsen anføres følgende om dispensation fra afstandskrav: *"Der kan ikke uden videre dispenseres fra afstandskravene, blot fordi en bygning eller et opbevaringsanlæg kommer til at ligge lidt mindre hensigtsmæssigt for driften. Driftsmæssige hensyn kan dog tillægges større betydning, hvor der er tale om dispensation fra afstand til naboskel mod åbne marker i landzone."*

Naboskellet mod vest er mod åben mark i landzonen, og det giver dermed understøttelse til, at de driftsmæssige fordele ved den valgte placering kan begrunde, at kommunalbestyrelsen meddeler dispensation.

Ikast-Brande Kommune er enig i ansøgers argumentation om at der vil være driftsmæssige fordele ved den valgte placering. Ligeledes er kommunen enig i at naboskellet mod vest er mod åben mark i landzonen.

Samlet set er det Ikast-Brande Kommunes vurdering, at produktionsarealerne placeret mindre end 30 meter fra naboskel ikke vil medføre risiko for at der opstår forurening eller væsentlige gener og det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at forudsætningen for at dispensere fra afstandskravet i §8 stk. 1 nr. 7 er til stede. Derfor stilles udelukkende vilkår, om at nye produktionsarealer ikke må placeres nærmere skellet end allerede opførte bygninger.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug, samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen, overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egns natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandsslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Staldanlægget/gyllebeholderen er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- bevaringsværdige landskaber
- større sammenhængende landskab
- geologisk bevaringsværdi
- Sø og å-beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen konstaterer

Staldanlægget/gyllebeholderen er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. De nye bygninger vil med deres placering, størrelse og farver, indgå som en naturlig helhed med resten af ejendommens bygninger. De ansøgte ændring af bygningerne på kan derfor tillades i forhold til de gældende retningslinjer beskrevet for de kulturhistoriske værdier i Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift⁵ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3066,3	0,0	3066,3
Nudrift	2825,2	0,0	2825,2
8 års-drift	2825,2	0,0	2825,2

Der er således en meremission på 241,1 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift, sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper

⁵ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁶- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *naturbeskyttelseslovens*^v § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **totaldeposition** fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **totaldeposition** på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **totaldeposition** til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

⁶ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet kan ikke stilles lavere end en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen/ændringen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en tør hede, som ligger i Habitatområde nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt mose ca. 5,8 km nordøst for husdyrbruget.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden (kumulation).

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger ca. 280 meter km vest for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,7 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 260 meter syd for husdyrbruget. Der ligger også et overdrev ca. 430 meter sydvest for anlægget og et overdrev ca. 500 meter vest for anlægget. Til den nærmeste mose viser beregningen, at merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Beregningen til overdrevene, som ligger vest og sydvest for husdyrbruget, viser beregningerne merdeposition på 0 kg N pr. ha pr. år.

Der ligger en ikke ammoniakfølsom skov indenfor 100 meter fra husdyrbruget.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

§ 3-natur

Nærmeste naturområde, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens* § 3 er en sø. Inden for 1.000 meter fra husdyrbrugets anlæg er der registreret §3 søer og vandløb der ikke er kategori 3. Beregningerne til nærmeste §3 sø viser en merbelastning på 0,1 kg N pr. ha- pr. år.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3, 4 og 5.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{vi} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, samt ulv findes i området. Jævnfør Danmarks Miljøportal, Naturdata, er spidssnudet frø den eneste bilag IV-art der er registreret indenfor 1000 meter (Område med sø og mose ca. 660 meter syd for husdyrbruget. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af naturområdet.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske

kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁷ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde. Det betyder, at beboere i landzone skal tåle en større lugtgener end beboere i landsbyer (samlet bebyggelse og lokalplanlagte boligområder i landzone) og i byzone.

Der er dog i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁸ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁹ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE¹⁰ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model¹¹. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede

⁷ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

⁸ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁹ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

¹⁰ LE: Lugtenheder

¹¹ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, total set, som omkringboende udsættes for.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer betyder, at der er et lavere luftskifte i stalden som derved medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at kravene til maksimal lugtgener er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug indenfor de ovenfor nævnte afstande, som medfører lugtgener til/påvirker de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand er den ukorrigerede geneafstand korrigeret i forhold til placering af omboende (vindretning) og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation), samt eventuel lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Munklindevej 29 	0	NY	80,9	80,9	340	Ja
Vester Moselundvej 11 	0	NY	80,9	80,9	638,4	Ja
Munklindevej 26 	0	FMK	138,6	138,6	266,3	Ja
Ruskærvej 19 (lokalplanlagt) 	0	FMK	138,6	138,6	2845,1	Ja
Blåkærgård 	0	FMK	246,6	246,6	2194,1	Ja
Bording By, Bording 	0	FMK	246,6	246,6	3619,9	Ja
Område NV for Skygge 	0	FMK	246,6	246,6	2310,2	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 298 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer

betrages efter praksis som hørings¹²- og klageberettigede. Ejere og brugere af beboelser inden for konsekvenszonen, samt naboer og beboer af beboelser beliggende på matrikler, der grænser op til matriklen, hvorpå produktionsanlægget ligger, er blev orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. I den forbindelse er det i det konkrete tilfælde væsentligt, at der typisk er vind fra sydøstlig retning på de tider af året, hvor temperaturen er højest, og lugtafgivelsen dermed som regel vil være størst. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, hvor der foretages udmugning og udbringning af husdyrgødning fra produktionen.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

De væsentligste støjkloder på en vildtfarm er foderleverancer, kørsel med maskiner (fx minilæsser) og støj fra transporter, m.v. Der muges ud med minilæsser 1 gang ugentlig med minilæsser og foder leveres 1 til 2 gange om måneden. Leverancer af foder foregår af kort varighed. Alle huse/stalde er med naturlig ventilation.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Transporterne foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. I højsæsonen for markarbejdet kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1, nr. 4, skal kommunen vurdere, om den ansøgte

¹² Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

etablering, udvidelse eller ændring efter husdyrbruglovens § 16 b kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder påvirkning fra støjkilder.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal den driftsansvarlige indsende dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Med udegående dyr kan der udover støj fra faste installationer være støj fra disse. Ikast-Brande kommune har derfor sat som vilkår (8), at støj fra det erhvervsmæssige hønsehold ikke må give anledning til støj hos naboer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er til væsentlig gene.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde – F34 – er Skovområde syd for Silkeborg, der ligger cirka 12 km fra staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden og at disse områder ikke ligger i vindretningen.

Støv

Ansøgers oplysninger

Den primære støvkilde er støv fra strøelse, foderhåndtering og interne transporter.

I forbindelse med strøning og udmugning kan der opstå støvgener. Men da disse aktiviteter foregår indendørs vil støvgener herfra være meget begrænset eller ikke eksisterende for de omkringboende.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system eller håndteres manuelt og i mindre mængde ad gangen, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Støvgener i forbindelse med interne transporter vil primært ske ifm. levering af foder, afhentning og levering af dyr og udmugning i staldene. Antallet af transporter er beskedent, og foregår oftest og så vidt muligt inden for normal arbejdstid og på hverdage.

Den interne driftsvej er en grusbelagt vej. Vejen tilføres nyt grus/sten efter behov. Dette minimerer støvgenerne fra transporter ift. en jordvej.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, primært i kraft af det beskedne antal transporter.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. Fluegener er minimale, da agerhønsene og fasanerne æder fluelarverne.

Rottebekæmpelse sker i henhold til aftale med firmaet "Rovfluen".

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om fluebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Rotter forudsættes bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

Udegående dyr

Ansøgers oplysninger

Alle fasaner og kyllinger fra agerhøns og fasaner har i perioder afhængigt af alder adgang til udearealer.

Kommunen vurderer

I forbindelse med udearealerne har Ikast-Brande vurderet, at der kan være støj fra de udegående dyr, og kommunen har derfor stillet vilkår (vilkår 8) om, at støj fra det erhvervsmæssige hønsehold ikke må give anledning til støj hos naboer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er til væsentlig gene.

Udearealerne indgår i ansøgningen og tilladelsen ikke som produktionsarealer, på baggrund af en forudsætning om, at der på udearealerne er et plantedække, der set over en årrække udnytter afsatte næringsstoffer.

Ved produktion af vildt fugle, der har adgang til udeareal uden fast bund, vil spildfrø spire, og danne et plantedække. Det naturligt etablerede plantedækkes evne til at udnytte afsatte næringsstoffer, kan dog variere fra år til år. For at sikre, at der hvert år er et plantedække, der udnytter afsatte næringsstoffer stiller Ikast-Brande Kommune vilkårene 9 og 10.

Med de stillede vilkår vedrørende støj og vedrørende etablering af græsdække vil dyrenes ophold på udearealerne efter Ikast-Brande kommunes vurdering ikke have væsentlig betydning for jord og grundvand og for omkringboende.

Affald

Ansøgers oplysninger

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune.

Affaldet fra bedriften sorteres i de 10 fraktioner og fyldes i affaldscontainere. Affaldscontainerne tømmes via den kommunale ordning.

Eventuelt *jernaffald* bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service- rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtage- station.

Klinisk risikoaffald som kanyler, flasker og knive opsamles i en lukket beholder, som afleveres på den kommunal modtagestation. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads.

Døde dyr opbevares i en lukket fryser ved bygning 25 (jf. figur 2). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr bortskaffes via DAKA. Afhentes ca. 1-2 gange årligt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ*^{vii} for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Olie:

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til maskinerne i forbindelse med pasning af dyrene og markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordiske tank på 1.200 liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tanken. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i en 200 liter tromle i maskinhuset, den er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier:

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af desinfektionsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af desinfektionsmidler. Ved rengøring af stalde muges der først ud, derefter støvsuges stalden og slutteligt desinficeres stalden ved hjælp af en brænder. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i ved siden af stuehuset. Nødvendige kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider:

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Medicin:

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i rum ved

siden af stuehuset. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *olietankbekendtgørelsen*^{viii} skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Til ejendommen er der to indkørsler. Den vestligste indkørsel (blå pil) anvendes i forbindelse med driften. Den østligste er indkørslen til stuehuset (rød pil).

Figur 4. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år	Kommentarer
Indkøbt foder	24	1-2 gange pr. mdr.
Brændstof	4	3-4 gange årligt
Husdyrgødning	78	2-3 læs i løbet af 14. dage (ikke alle læs køres på offentlig vej). Men så er der også taget højde for udbringning.
Husdyr til/fra ejendommen	6	Én gang pr. uge (uge 26-32)
Æg	12	Én gang pr. uge i april-juni
Døde dyr	2	1-2 gange årligt
Affald	26	Sammen med husholdningen
Strøelse	1	1 gang årligt.
Øvrige	24	1-2 gange pr. mdr.
Samlet antal transporter	177	

Tabel 5. Antal transporter til og fra ejendommen.

Transporterne foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen for markarbejdet kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det samlede antallet til og fra ejendommen er begrænset, sammenlignet med andre husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for de nærmeste nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes. I forhold til Munklindevej 32 vurderes det, at skelbeplantningen mellem de 2 ejendomme (Munklindevej 28 og 32) vil være med til at hindre væsentlige støj og støvgener.

Lys

Ansøgers oplysninger

AI udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes vha. bevægelsessensorer. Der er udendørsbelysning på maskinhuset og de østlige gavlender på kyllingehusene længst mod vest. I husene er der lys når der arbejdes.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

- Der er ingen befæstede arealer, hvorfra der opsamles vand.
- Der er tagrender på alle bygninger. Tagvandet ledes til faskiner.
- Der er ingen dræn inden for 15 m fra staldanlægget.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Der er ingen flydende husdyrgødning fra staldanlægget. Al husdyrgødning er fast gødning/dybstrøelse. Der muges ud 2 gange ved hvert hold, men da holdene indsættes forskudt er der i perioden hvor der produceres kyllinger udmugning hver uge. Gødningen opbevares i markstakke.

Kommunen vurderer

Ifølge *husdyrgødningsbekendtgørelsen*^{ix} vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyste, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø ved den anvendte metode til opbevaring.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnsspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

BAT – reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3066	0	3066
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3066	0	3066
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-niveauet er i ny anlæg sat som "nyt (inkl. renoveret) staldafsnit" og eksisterende er fastsat som eksisterende stald niveau. Da der ikke tidligere er meddelt en godkendelse efter nugældende Husdyrlov.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænseværdien vedrørende ammoniak.

Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 3.066 kg N pr. år, hvilket er det samme som Miljøstyrelsens vejledende BAT krav.

Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier

- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest onsdag den **17. januar 2024**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevarerministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen
Landbrug og Landzone

Interessentliste

Følgende har haft udkast til afgørelse til gennemlæsning:

Ansøger: Olau Sønderby Lauritsen, Munklindevej 28, 7441 Bording

Konsulent: Trine Riis Jeppesen, Vestjysk Landboforening, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Det Økologiske Råd – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark – e-mail: info.dk@greenpeace.org
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest – e-mail: trvest@stps.dk

Konsulent: Trine Riis Jeppesen, Vestjysk Landboforening, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing

Bilag

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Munklindevej 28, 7441 Bording

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Kortbilag 3: Kategori 1-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4: Kategori 2- og 3-natur, indenfor 1000 meter

Kortbilag 5: Arealer registreret som beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3

Bilag 1: Redegørelse for valg af staldsystem

Bilag 2: Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

Bilag 3: Ansøgers miljøteknisk redegørelse for Stubkjær Nygård

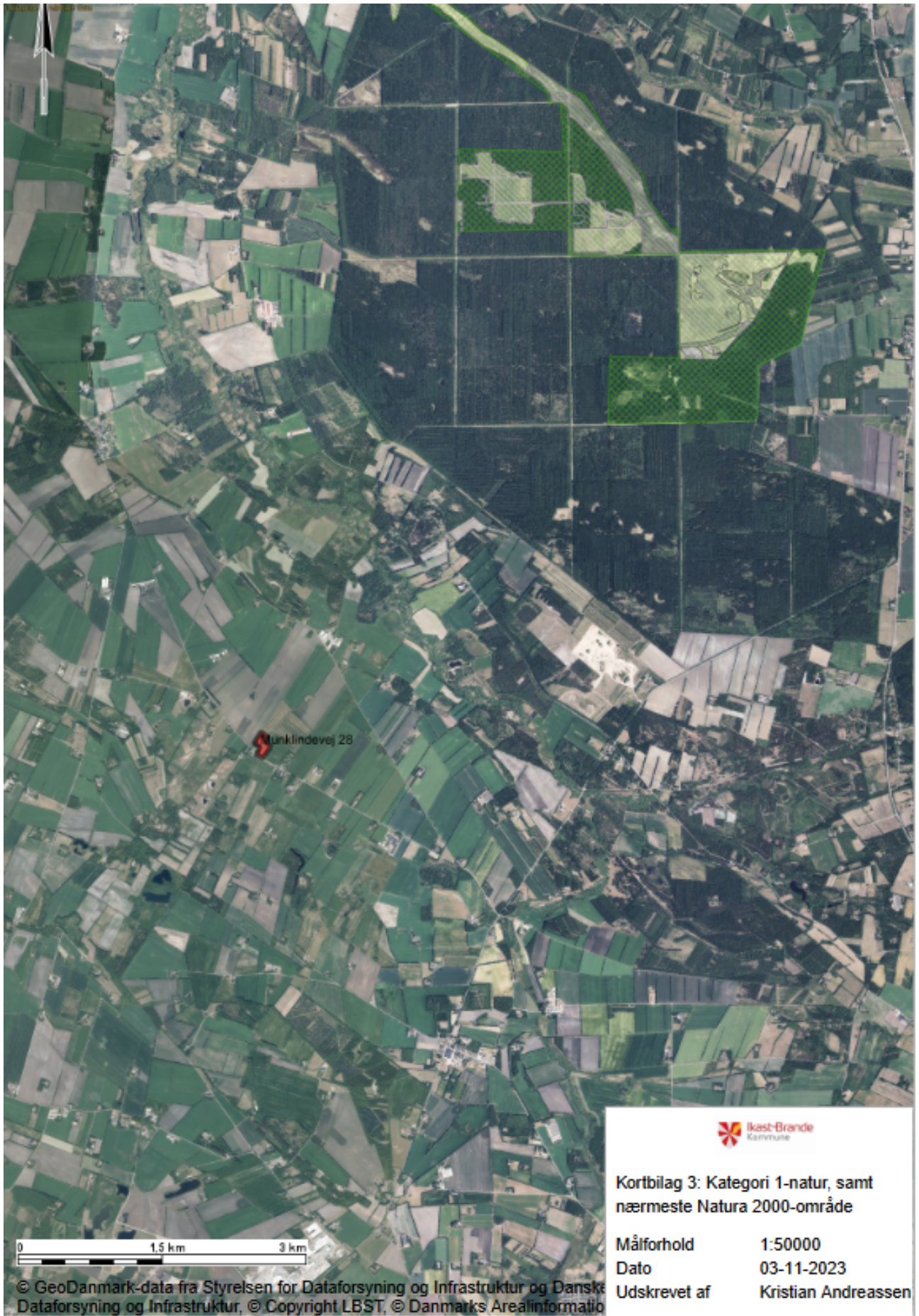
Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

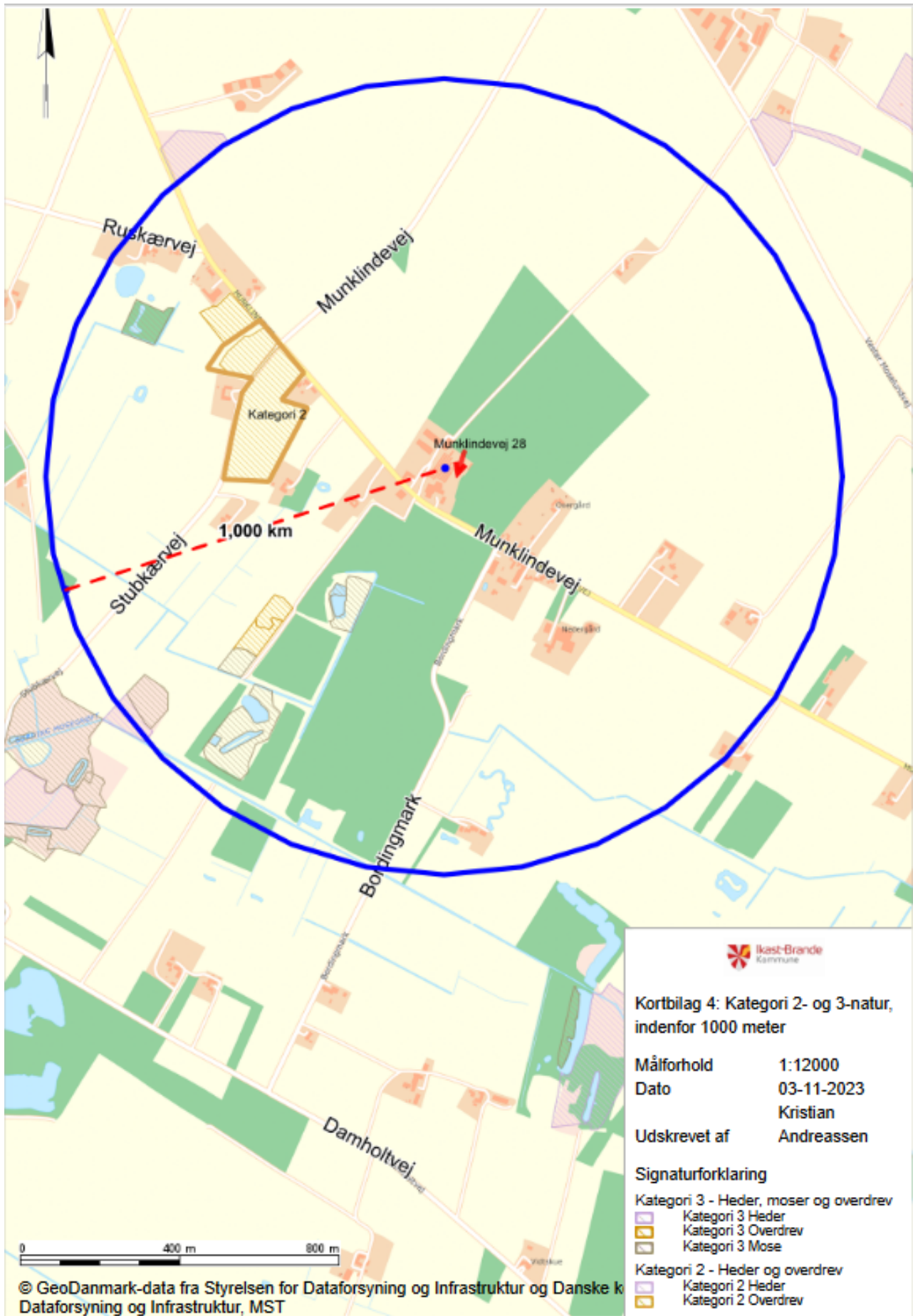
Målforshold 1:30000
 Dato 03-11-2023
 Kristian
 Udskrevet af Andreassen

Signaturforklaring

Byzone / sommerhusområde (PDK)
 Byzone
 Sommerhusområde

Lokalplan, vedtaget
 Vedtaget lokalplan

Bilag 1 – valg af staldsystemer i husdyrgodkendelse.dk

Fasaner og agerhøns fremgår ikke af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bilag 3, pkt. A, nr. 1.1, tabel 1 emissionsfaktorer for ammoniak og bilag 3, pkt. B, tabel 6, emissionsfaktorer for lugt, og er dermed heller ikke en integreret del af dyretyper og staldsystem i Husdyrgodkendelse.dk.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 21, stk. 2, skal der i stedet for fasaner, agerhøns og deres kyllinger anvendes emissionsfaktorer for de dyretyper og de staldsystemer, som ligner det ansøgte mest i relation til emission af ammoniak og lugt.

Dyretype og staldsystem

Den umiddelbare vurdering er, at emissionerne med den aktuelle produktion af æg og kyllinger fra fasaner og agerhøns vil være lavere end de emissioner der er angivet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 for fjerkræ. Vurderingen sker ud fra at dyr/m² er lavere end i traditionel slagtekyllinge- og konsumægproduktion og, at specielt agerhønsene er væsentligt mindre end alm. Høns, og derfor også har en lavere foderforbrug, og dermed også må forventes at have en lavere udskillelse af eksempelvis kvælstof.

I ansøgningen beregnes fasan- og agerhønskyllingerne som *skrabekyllinger*. Valget sker både på baggrund af førnævnte, men også på baggrund af, at produktionstiden passer nogenlunde til skrabekyllinger (42 dage). I forbindelse med de voksne dyr, beregnes emissionerne ud fra systemet *Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer*. Vurderingen er også her, at emissionerne generelt fra det valgte system er væsentlig større end fra den aktuelle driftsform for både agerhøns og fasaner. At førnævnte vælges begrundes med, at vi som kommune gør brug af et forsigtighedsprincip.

Bilag 2 - Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

- ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).
- ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).
- ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).
- ^{iv} Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*miljøbeskyttelsesloven*).
- ^v Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).
- ^{vi} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).
- ^{vii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: <https://affald.ikast-brande.dk/media/25rdaodi/jan-23-regulativ-for-erhvervsaffald-jan-2023.pdf>
- ^{viii} Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*olietankbekendtgørelsen*).
- ^{ix} Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (*husdyrgødningsbekendtgørelsen*).

Miljøteknisk redegørelse for Stubkjær Nygård

Stubkjær Nygård
V/ Olau Sønderby Lauritsen
Munklindevej 28
7441 Bording

Udarbejdet af miljørådgiver Trine Riis Jeppesen

vestjysk
- med vilje og til gavn

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Kort beskrivelse	4
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Afløbsforhold.....	9
Foderopbevaring	10
Lys.....	10
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	10
Beliggenhed	10
Planforhold	10
Landskab.....	11
Afstandskrav	12
Naturområder.....	13
Ammoniakemission	13
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	13
Kategori 1-natur	13
Kategori 2-natur	13
§ 3 områder	13
Kategori 3-natur	15
Lugt	15
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	15
Støv	15
Fluer og skadedyr	16
Til- og frakørsels forhold.....	16
Støj.....	18
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	18

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	19
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	19
Affald	20
Døde dyr	21
Vand.....	21
Energi.....	21
BAT (ammoniak)	21
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	23
Bilag 1. Opgørelse af produktionsarealer	24
Bilag 2. Målepunkt ved nabobeboelsen på Munklindevej 32	25

Indledning

Denne miljøtekniske redegørelse beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Munklindevej 28, 7441 Bording, beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Redegørelsen beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 2225 af 27/11/2021 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

God læselyst.

Kort beskrivelse

På ejendommen Stubbær Nygård er der i mange år blevet opdrættet agerhøns og fasaner. Der produceres fasan- og agerhønsæg, samt kyllinger til udsætning.

Olau Sønderby Lauritsen ønsker nu at udvide produktionsarealet på Munklindevej 28 for at give mere plads til dyrene, samt at kunne producere flere kyllinger. Der søges om tilladelse til at tage eksisterende bygninger i anvendelse til kyllinger, samt at etablere nogle nye kyllingehuse i form af containere på tilsammen 180 m².

Vildtfarmen har i dag tilladelse til 3.000 agerhøns (1.500 par), 1.232 fasaner (1.056 høns), samt 5.000 agerhønskyllinger. Med en tilladelse efter Husdyrbrugslovens §16b ønsker SL Vildt mulighed for at udvide produktionen i nye kyllingehuse og eksisterende bygninger på til sammen 492 m².

De eksisterende kyllingehuse mod vest overholder ikke afstandskravet til naboskel, hvilket der søges om dispensation fra.

Lugtgenekrav, ammoniakbelastning på beskyttet natur og BAT er alle overholdt.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der ejes ikke andre ejendomme end Munklindevej 28 og der er heller ikke samdrift med andre ejendomme.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Der vil med det ansøgte produktionsareal maksimalt være 28.000 stk. fjerkræ, da produktionsarealerne derved vil være fuldt udnyttede. Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da der er færre end 40.000 stipladser til fjerkræ. Det ansøgte har en ammoniakfordampning under 3.500 kg NH₃-N/år, og er dermed omfattet af § 16b i Husdyrbrugloven.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift Tilsyn 2014	Nudrift 2014	Ansøgt 2023
1	Kyllinger, Skrabekyllinger	-	-	32
2	Kyllinger, Skrabekyllinger	-	-	32
3+4	Kyllinger, Skrabekyllinger	247	247	247
5+6	Kyllinger, Skrabekyllinger	-	-	142
7+8	Kyllinger, Skrabekyllinger	247	247	247
9	Kyllinger, Skrabekyllinger	-	-	270
10	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	204	204	204
11	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	204	204	204
12	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	250	250	250
13	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	183	183	183
14	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	151	151	151
15	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	122	122	122
16	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	88	88	88
17	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	27	27	27
18	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	27	27	27
19	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	162	162	162
20	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	66	66	66
21	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	68	68	68
22	Kyllinger, Skrabekyllinger	63	63	63
23	Kyllinger, Skrabekyllinger	72	72	72
24	Kyllinger, Skrabekyllinger	-	-	16
25	Kyllinger, Skrabekyllinger	69	69	69
I alt		2.250	2.250	2.742

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Produktionsarealet er- i denne ansøgning opgjort ved en fælles opmåling af produktionsarealerne udført af ejer og miljørådgiver.

Fasanhøner og agerhøns indsættes i september, og udsættes efter æglægning (ca. midt juni). Fasanhønsene og agerhønsene begynder at lægge æg sidst i marts først i april. Æggene udruges på ca. 23 dage. De

daggamle fasankyllinger opdrættes indtil de er 6 uger, hvorefter de bliver solgt. Der vil komme 2-3 hold fasankyllinger igennem anlægget om året. De daggamle agerhøsekyllinger opdrættes indtil de er 10 uger gamle, hvorefter de bliver solgt. Der kommer 1-2 hold agerhøsekyllinger igennem anlægget om året.

Der produceres flere æg og daggamle kyllinger end der kan opdrættes i anlægget. Disse sælges videre til andre opdrættere.

Sæsonen for produktionen af fasan- og agerhøseopdræt går overordnet set fra april til september.

Driften sker efter bekendtgørelsen om vildtopdræt og er godkendt hvert år af Fødevarestyrelsen, som besigtiger hhv. rugeri og arealerne til opdræt og de æglæggende høner.

Fasaner og agerhøns fremgår ikke af ansøgningsystemet Husdyrgodkendelse.dk, derfor er der valgt den dyretype og staldsystem der minder mest om. Staldene/husene til kyllingerne og fasanhønsene er indrettet med et gulvdriftssystem med fast gulv, hvor der anvendes strøelse, som løbende suppleres. Staldene/husene til agerhønsene er indrettet i bure med reder.

Til alle kyllinger er valgt staldsystemet "Kyllinger, skrabe-kyllinger". Dette vurderes at være worstcase, i det at der kun er produktion i perioden april til september, svarende til ca. 4 måneder. Til fasan- og agerhønerne er valgt staldsystemet "Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer". Dette vurderes ligeledes at give en worstcase-beregning, da hønerne sammenlignet med konsumægshøns kun er på ejendommen i 10 måneder og de generelt ikke er så store. Der er ikke indregnet en reduktion af ammoniak- og lugtmissionen, som følge af dyrenes korte opholdstid i anlægget.

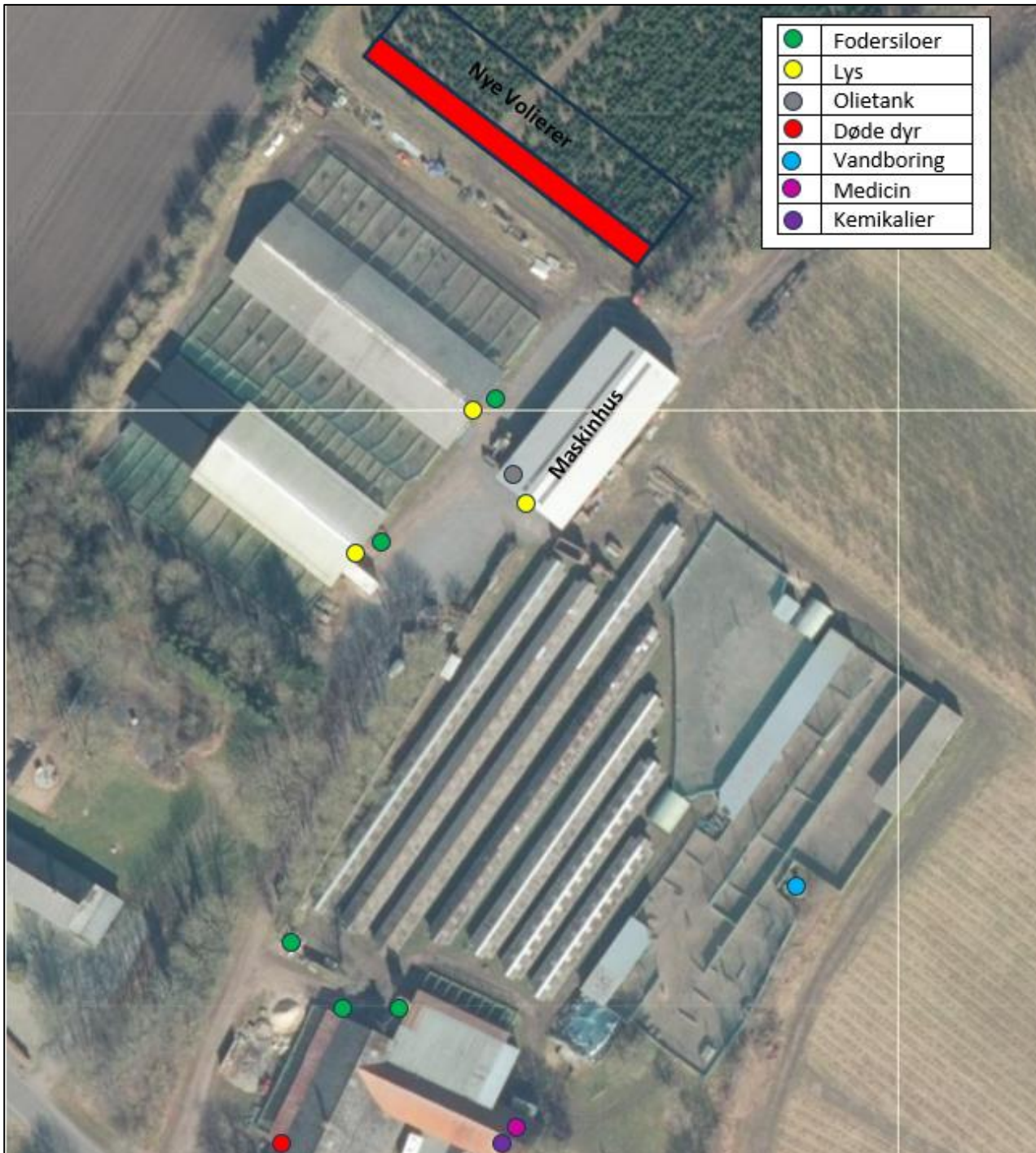
Voliererne er ikke indregnet i produktionsarealet, da der én gang årligt sås til med græs.

Figur 1. Situationsplan

- Bygning 1-8. Eksisterende kyllingehuse til fasan- og agerhønskyllinger i et gulvdriftssystem. Dertil kommer der et udeareal ud for hvert hus. Der er naturlig ventilation i husene.
- Bygning 9. Nye kyllingehuse til fasan- eller agerhønskyllinger i et gulvdriftssystem. Kyllingehusene består af 6-8 containere, alt afhængig af længden og afstanden mellem dem. Dertil kommer der et udeareal ud for hvert hus. Husene bliver med naturlig ventilation.
- Bygning 10-16. Eksisterende huse til æglæggende agerhøns. Agerhønsene går i bure indrettet med redekasser og opholdsareal. Der er naturlig ventilation i husene.

- Bygning 17-21. Eksisterende huse til æglæggende fasaner i et gulvdriftssystem. Dertil kommer et udeareal. Der er naturlig ventilation i husene. Husene er stårtomme fra midt juni til 1. september, hvor det sås til med nyt græs.
- Bygning 22. Eksisterende opstartshus med rugeri til fasan- og agerhønskyllinger i et gulvdriftssystem.
- Bygning 23-24. Eksisterende opstartshuse til fasan- og agerhønskyllinger i et gulvdriftssystem. Dertil kommer der et udeareal ud for hvert hus. Der er naturlig ventilation i husene.
- Bygning 25. Eksisterende opstartshus til fasan- og agerhønskyllinger i et gulvdriftssystem. Dertil kommer der et udeareal ud for huset. Der er naturlig ventilation i husene.

Figur 2. Oversigtskort

Afløbsforhold

Der er ingen befæstede arealer, hvorfra der opsamles vand.

Der er tagrender på alle bygninger. Tagvandet ledes til faskiner.

Der er ingen dræn inden for 15 m fra staldanlægget.

Foderopbevaring

Der fodres primært med færdigblandet foder. Derudover fodres der med majs og roer, som opbevares på vogn.

Foderet opbevares i fire udendørs siloer. Derudover opsættes der en ny silo nord for bygning 25 lignende de øvrige siloer med et rumindhold på 5-6 tons.

Lys

Der tændes lys i husene, når der arbejdes.

Al udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes vha. bevægelsessensorer. Der er udendørsbelysning på maskinhuset og de østlige gavlender på kyllingehusene længst mod vest.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Eksisterende kyllingehus er forlænget med 13,5 m (bygning 1+2). Forlængelsen er sket ved at der er opsat to container, som er overbygget af et tag. Eksisterende bygning inddrages til stald i den vestlige ende (bygning 5+6).

Der opføres nye kyllingehuse (bygning 9) nord for de eksisterende kyllingehuse. Der ønskes at opsætte nogle containere på en lang række med tilhørende udearealer. Placeringen er valgt ud fra at husene ligger praktisk ift. arbejdsgange og afstanden til naboer. Derudover går der en gasledning gennem ejendommen, hvor der er en forbudszone på 5 m på hver side af ledningen til at opføre bygninger.

Derudover anlægges der ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen øvrige bygningsmæssige ændringer.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Der er ingen flydende husdyrgødning fra staldanlægget.

Al husdyrgødning er fast gødning/dybstrøelse. Der muges ud løbende, ca. én gang hver uge. Dog kun 2 gange ved hvert hold. Gødningen opbevares i markstakke.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at lave en kapacitetsberegning. Der vi dog til en hver tid, være tilstrækkelig opbevaringskapacitet, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Munklindevej 29, som ligger 287 m nordvest for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Munklindevej 26 beliggende 200 m sydøst for anlægget. Nærmeste byzone er et sommerhusområde ved Engesvang (Blåkærgård), som ligger 2,1 km nordøst for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde		X
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier		X
Værdifulde kulturmiljøer		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug	X	
Geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 2. Landskabelige udpegninger

Ejendommen er omkranset af beplantning hele vejen rundt. Ejendommen er mest synlig set fra vejen, hvor man kan se de ældste eksisterende bygninger og stuehuset. Forlængelsen af kyllingehuset vil ikke være synlig for naboer pga. beplantning og at de to containere er lavere end den eksisterende bygning. De nye kyllingehuse (bygning 9) består ligeledes af containere. Containerne har en højde på max. 3 m, og vil derved være dækket af omkringliggende beplantning og bygninger.

Derudover sker der ikke nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravet til nabobeboelse på 50 m i §6 i husdyrloven er ikke overholdt for eksisterende bygning 10 og 11. Da der er tale om en eksisterende lovligopført bygning, hvor anvendelsen ikke ændres, vurderes det at der ikke er behov for at søge om dispensation. Placeringen af punktet hvor til der måles, kan ses af bilag 2.

Afstandskravet til naboskel på 30 m i §8 i husdyrloven er ikke overholdt for bygningerne 1, 2, 5, 6 og 9. Der er mark på den anden side af skellet, hvor ved at forlængelsen ikke vil være til gene for en evt. nabobeboelse. Derudover er de nye bygninger afskærmet af eksisterende beplantning. Der søges om dispensation fra afstandskravet.

Placeringen af de ny kyllingehuse (bygning 9) er valgt ud fra at husene ligger praktisk ift. arbejdsgange og afstanden til naboer. Derudover går der en gasledning gennem ejendommen, hvor der er en forbudszone på 5 m på hver side af ledningen til at opføre bygninger.

Afstandskravet til ikke almene vandforsyningsanlæg på 25 m i §8 i husdyrloven er ikke overholdt ikke overholdt for bygningerne 19 og 20. Det er to eksisterende og lovligopførte bygninger hvor anvendelse ikke ændres. Det vurderes der for at det ikke er nødvendigt at søge dispensation.

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til nabobeboelse, naboskel og vandboring.

Afstandene er afsat som punkter i husdyrgodkendelse.dk

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 3.276,5 kg NH₃-N/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet gældende i 2014. Jf. mail fra Kristian Andreasen, Ikast-Brande Kommune.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 4,8 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 228: Stenholt Skov og Stenholt Mose.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 5,8 km sydvest for, det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 284 m sydøst for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,7 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 3 fremgår de områder, som er nærmest anlægget, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 3. § 3 arealer i nærheden af husdyrbruget.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,0	0,0	0,7
1 Overdrev - sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
Kategori 1 - NORDØST	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev - VEST	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
2 Mose - Syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,5
Kategori 1 - ØST	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
3 Kategori 2 - Vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,7

Tabel 3. naturberegninger

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere moser, overdrev og heder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke potentielle ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Karupvej 35	0	NY	80,9	80,9	2566,9	Ja
 Munklindevej 29	0	NY	80,9	80,9	340	Ja
 Munklindevej 26	0	FMK	138,6	138,6	266,3	Ja
 Ruskærvej 19 (omfattet af lokalplan)	0	FMK	138,6	138,6	2845,1	Ja
 Blåkærgård	0	FMK	246,6	246,6	2194,1	Ja
 Bording Bv. Bording	0	FMK	246,6	246,6	3619,9	Ja

Tabel 4. Lugtgeneregning.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra strøelse, foderhåndtering og interne transporter.

I forbindelse med strøning og udmugning kan der opstå støvgener. Men da disse aktiviteter foregår inden dørs vil støvgener herfra være meget begrænsede eller ikke eksisterende for de omkringboende.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system eller håndteres manuelt og i mindre mængde ad gangen, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Støvgener i forbindelse med interne transportere vil primært ske ifm. levering af foder, afhentning og levering af dyr og udmugning i staldene. Antallet af transportere er beskedent, og foregår oftest og så vidt muligt inden for normal arbejdstid og på hverdage.

Den interne driftsvej er en grusbelagt vej. Vejen tilføres nyt grus/sten efter behov. Dette minimerer støvgener fra transportere ift. en jordvej.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluegener er minimale, da agerhønsene og fasanerne æder fluelarverne.

Rottebekæmpelse sker i henhold til aftale med firmaet "Rovfluen".

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler. Den vestligste indkørsel (blå pil) anvendes i forbindelse med driften. Den østligste er indkørslen til stuehuset (rød pil).

Figur 4. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år	Kommentarer
Indkøbt foder	24	1-2 gange pr. mdr.
Brændstof	4	3-4 gange årligt

Husdyrgødning	78	2-3 læs i løbet af 14. dage (ikke alle læs køres på off. Vej). Men så er der også taget højde for udbringning.
Husdyr til/fra ejendommen	6	Én gang pr. uge (uge 26-32)
Æg	12	Én gang pr. uge i april-juni
Døde dyr	2	1-2 gange årligt
Affald	26	Sammen med husholdningen
Strøelse	1	1 gang årligt.
Øvrige	24	1-2 gange pr. mdr.
Samlet antal transporter	177	

Tabel 5. Antal transporter til og fra ejendommen.

Transporterne foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen for markarbejdet kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Støj

De væsentligste støjkilder på en vildtfarm er foderleverancer, kørsel med maskiner (fx minilæsser) og støj fra transporter, m.v.

Alle huse/stalde er med naturlig ventilation.

Der muges ud med minilæsser 1 gang ugentlig med minilæsser.

Indblæsning af foder i siloer. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Transporterne foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. I højsæsonen for markarbejdet kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral

(tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ved driftsuheld, hvor der er sket en forurening, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesellole og smøreolie. Diesellole anvendes til maskinerne i forbindelse med pasning af dyrene og markarbejdet. Diesellole opbevares i maskinhuset i en overjordiske tank på 1.200 liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tanken. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i en 200 liter trommel i maskinhuset, den er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af desinfektionsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af desinfektionsmidler. Ved rengøring af stalde muges der først ud, derefter støvsuges stalden og slutteligt desinficeres stalden vha en brænder. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i ved siden af stuehuset. Nødvendige kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i rum ved siden af stuehuset. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune.

Affald sorteres i de lovpligtige 10 affaldstyper.

De ti typer af affald er:

Der er ingen bagatelgrænse for sorteringen.

Affaldet fra bedriften sorteres i de 10 fraktioner og fyldes i affaldscontainere. Affaldscontainerne tømmes via den kommunale ordning.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service- rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtage- station.

Klinisk risikoaffald som kanyler, flasker og knive opsamles i en lukket beholder, som afleveres på den kom- munal modtagestation. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt fore- findes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i en lukket fryser ved bygning 25 (jf. figur 2). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr bortskaffes via DAKA. Afhentes ca. 1-2 gange årligt.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra egen boring.

I alle stalde anvendes der drikkenipler med opsamlingskål, hvorved vandspild minimeres. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til varme, rugeanlæg og belysning. Af energibesparende teknikker kan nævnes LED-lys i alle stalde. Udendørs belysning har bevægelsescensor. Der er opsat solceller på bygning 7+8, der dækker eget forbrug.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3066	0	3066
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3066	0	3066
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 6. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stalds niveau. Da der ikke tidligere er meddelt en godkendelse efter nugældende Husdyrlov. Samt ny stalds niveau for nye bygninger og renoverede bygninger.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1	Kyllinger, Skrabekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
2	Kyllinger, Skrabekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3+4	Kyllinger, Skrabekyllinger	Eksisterende staldafsnit
5+6	Kyllinger, Skrabekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
7+8	Kyllinger, Skrabekyllinger	Eksisterende staldafsnit
9	Kyllinger, Skrabekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
10	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
11	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
12	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
13	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
14	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
15	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
16	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
17	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
18	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
19	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
20	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
21	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	Eksisterende staldafsnit
22	Kyllinger, Skrabekyllinger	Eksisterende staldafsnit
23	Kyllinger, Skrabekyllinger	Eksisterende staldafsnit
24	Kyllinger, Skrabekyllinger	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
25	Kyllinger, Skrabekyllinger	Eksisterende staldafsnit

Tabel 7. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået med de valgte staldsystemer.

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

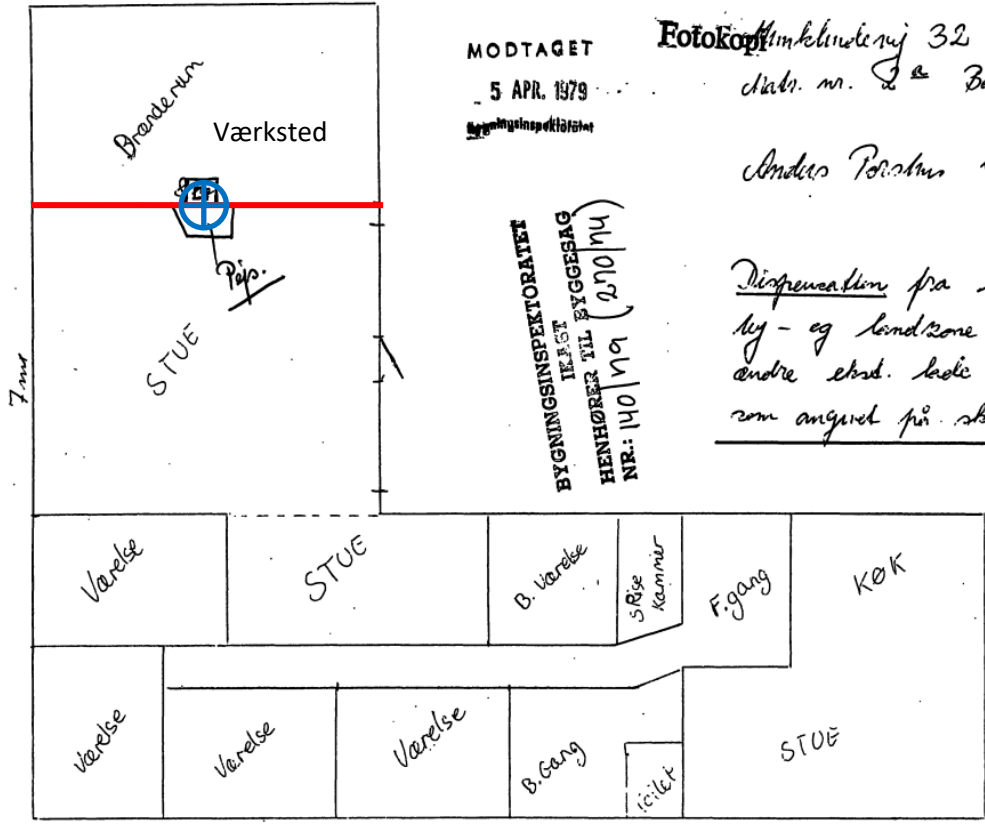
Ikke relevant i dette projekt pga. afstanden til den danske grænse.

Bilag 1. Opgørelse af produktionsarealer

	Produktionsareal	Beskrivelse
1	13,2 m x 2,4 m = 31,7 m ²	Container opdelt i 5 rum til fasaner
2	13,2 m x 2,4 m = 31,7 m ²	Container opdelt i 5 rum til agerhøns
3+4	4,2 m x 7 fag = 29,4 m x 4,2 m x 2 sider = 247 m ²	Hus opdelt 7 rum til fasaner og 7 rum til agerhøns
5+6	4,2 m x 4 fag = 16,8 m x 4,2 m x 2 sider = 141,2 m ²	Hus opdelt i 8 rum til fasaner
7+8	4,2 m x 7 fag = 29,4 m x 4,2 m x 2 sider = 247 m ²	Hus opdelt 14 rum til fasaner
9	60 m x 4,5 m = 270 m ²	Ca. 6 - 8 containere (5-7 m lange)
10	0,45 m x 1,5 m x 300 = 204 m ²	300 bure
11	0,45 m x 1,5 m x 300 = 204 m ²	300 bure
12	0,45 m x 1,5 m x 370 = 249,8 m ²	370 bure
13	0,45 m x 1,5 m x 270 = 182,3 m ²	270 bure
14	0,57 m x 1,5 m x 176 = 150,5 m ²	176 bure
15	0,45 m x 1,5 m x 180 = 121,5 m ²	180 bure
16	0,45 m x 1,5 m x 130 = 87,8 m ²	130 bure
17	5,8 m x 4,6 m = 26,7 m ²	Rundbuehus (Fårehus) til fasanhøner
18	5,8 m x 4,6 m = 26,7 m ²	Rundbuehus (Fårehus) til fasanhøner
19	36 m x 4,5 m = 162 m ²	Til fasanhøner
20	19,2 x 3,4 m = 65,3 m ²	Til æglæggende fasaner
21	15 m x 4,5 m = 67,5 m ²	Til fasanhøner
22	2 sider x 3,5 x 9 = 63 m ²	Agerhøns (kyllinger start)
23	4,5 m x 2 x 8 = 72 m ²	8 rum til agerhøns (kyllinger start)
24	2,5 m x 6,2 m = 15,5 m ²	Lille container
25	3 m x 23 m = 69 m ²	Til fasankyllinger

Bilag 2. Målepunkt ved nabobeboelsen på Munklindevej 32

T.U.

MODTAGET

5 APR. 1979

Bygningsinspektøren

Fotokopier

Munklindevej 32
distr. nr. 2 & Bording.

Anders Povlsen Hansen

BYGNINGSINSPEKTORATET
IKLÆST
HENHØRER TIL BYGGESAG
NR.: 140/79 (270/74)

Dispensation fra lov om
ny- og lemlzone til at
andre etst. lade til stue
som angivet på skitserne.

140/79
(270/74)